

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Ostrava – Polanka nad Odrou, Malostranská 124

Malostranská 124, 725 25 Ostrava – Polanka nad Odrou

Identifikátor školy: 600 144 160

Zřizovatel: Město Ostrava, Městský obvod Polanka nad Odrou,

1. května 1, 725 25 Polanka nad Odrou

Magistrát Města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, 721 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 5. a 7. březen 2001

Čj.	144 073/01-11084
Signatura	on6au151

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola (dále MŠ) je v Polance nad Odrou jediné předškolní zařízení, jehož kapacita je stanovena na 150 dětí, v současné době je zapsáno 102 dětí. Samostatná účelová budova MŠ je rozsáhlý objekt pavilónového typu se zahradou, který je v provozu 18 let a jsou zde k dispozici čtyři samostatné třídy a provozní část.

Právní forma MŠ - zálohovaná organizace.

Součástí MŠ je školní jídelna s kapacitou 160 jídel (IZO: 102 980 471), která zajišťuje celodenní stravování dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávací činnosti

Třídy MŠ jsou uspořádány jako samostatné organizační jednotky s homogenní věkovou strukturou dětských kolektivů (3-4, 4-5, 5-7) a samostatným programem, který realizují vždy dvě učitelky.

Prostor tříd je přehledný a bezpečně uspořádaný, umožňuje výraznou pohybovou aktivitu dětí. Jsou zde běžně vybavené hrací kouty pro rozvoj tradičních námětových her a standardní stolové uspořádání tříd.

Vnitřní zařízení tříd je funkční, z části opotřebované (např. dětský nábytek, podlahová krytina v herně apod.), z hlediska množství vyhovuje potřebám MŠ. Vybavení učebními pomůckami a hračkami je částečně inovováno aktuálními produkty ze současné nabídky, jsou pořizovány obvykle pouze v jednom vyhotovení. Převažuje využívání starších pomůcek, příp. vlastnoručně vyrobených. Vzhledem k počtu zapsaných dětí není v MŠ k dispozici kvalitní spotřební materiál zejména pro spontánní aktivity, výtvarné a pracovní činnosti. Všechny třídy jsou vybaveny hudebními nástroji, didaktické techniky je dostatek, přístroje jsou zčásti zastaralé. Pozitivem je možnost využívání kopírky pro zajištění pracovních didaktických listů. V MŠ je dostatek pedagogické i dětské literatury a encyklopedií, jsou běžně k dispozici ve třídách.

Vzhled tříd je částečně řešen dětskými pracemi, základem jsou však prvky výzdoby tvořené učitelkami a vnitřní vybavení hračkami. V prostředí tříd není zřejmý sjednocující estetický prvek a nevýrazná je souvislost výzdoby s tematickou orientací programu. Estetika prostředí je na běžné úrovni.

Organizace pedagogického programu je vymezena tradičním režimem dne, který vykazuje mírnou časovou uvolněnost, zachovává dominantní postavení řízených činností v dopoledním vzdělávacím bloku a pravidelné režimové prvky vztahující se k pobytu venku a stravování. Organizační i vzdělávací struktura tříd je postavena na věkově srovnatelném uspořádání dětských skupin tak, aby vznikla jednotná náročnost v plánování a realizaci programu jednotlivých tříd. Odpočinek dětí je řešen tradičním způsobem, tj. pobytem na lehátku po dobu vymezenou režimem dne, neposkytuje další variantní řešení zohledňující nižší individuální potřebu spánku zejména u nejstarších dětí.

V MŠ jsou zaznamenány velmi dobré hygienické podmínky a čistota prostředí. Intenzita osvětlení v pracovní části tříd je subjektivně hodnocena jako nízká, osvětlovací tělesa jsou zastaralá a nesplňují bezpečnostní záruky zejména v hernách jednotlivých tříd. Celodenně je v souladu s hygienickými zásadami zaveden pitný režim.

Podmínky, které dle zjištění ovlivňují kvalitu vzdělávací činnosti zabezpečují běžný standard v činnosti MŠ, jsou hodnoceny průměrně.

Řízené a spontánní činnosti

Ve všech třídách jsou zpracovávány týdenní tematické plány tříd, které se z hlediska formálního zpracování postupně kvalitativně rozvíjejí, tzn. zvyšuje se jejich praktická využitelnost, výraznější konkretizace se projevuje při stanovení vzdělávací orientace. Základem plánování tříd jsou věkově diferencované pedagogické záměry z Časově tematických plánů pro mateřské školy (1987), které jsou vypracovány podle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201). Výběr dílčích obsahových prvků je částečně prováděn také ze současných metodických materiálů pro předškolní výchovu (např. Šimon půjde do školy (Portál 1996), V. Opravilová a kol. - Jaro, Léto, Podzim, Zima (Portál 1998). Pravidelně jsou plánovány grafomotorické prvky a pedagogický záměr z oblasti mravní výchovy.

Plánovaný obsah vyjadřuje zejména pedagogický program řízených činností, jeho standardní průběh ovlivňuje tradiční tematická orientace z okruhů rozvíjení poznání a vazba na charakteristiku ročních období. Řízené činnosti probíhají pravidelně v dopoledním organizačním bloku a jsou z hlediska vzdělávacího významu dominantní. Celkově v průběhu dne převažují spontánní činnosti zejména ve formě volných her dětí, které v dílčích vstupech prolínají s individuální a skupinovou aktivitou, která nepodléhá výraznějšímu plánování a přípravě. Program pobytu venku je vyjádřen pouze okrajově, obvykle respektuje tematické zaměření programu, ale nezohledňuje plánovanou časovou dataci v dopoledním vzdělávacím bloku.

Běžně jsou při všech činnostech využívány učební pomůcky dle možností průměrného vybavení MŠ, k dispozici jsou pracovní listy, tělovýchovné náčiní, hudební nástroje apod. Řízené aktivity mají převážně tradiční organizační i metodickou formu, převažuje v nich frontální organizace snižující aktivitu dětí. Obvykle jsou řešeny jako uzavřený organizační celek s účelovou vazbou na motivační záměry vyplývající z tematického zaměření programu.

V rámci řízených činností je pravidelně zařazována pohybová aktivita ve formě ranního cvičení a řízeného zaměstnání, které je orientováno na plánovaný úkol. Zjištěny jsou velmi dobré pohybové návyky dětí, je kladen důraz na přiměřenou dynamiku cvičení a správné držení těla. Organizace cvičení je bezpečná, zajímavá a spíše náročnější, obvykle je využit dostatek náčiní a náradí. Děti jsou vedeny jednoznačnými pokyny a respektovány jsou organizační stereotypy, které navozují pocit jistoty.

Aktivity z oblasti výtvarné a pracovní výchovy jsou realizovány jako jednorázové činnosti bez předchozí průpravy rozvíjející konkrétní technické a motivační předpoklady dětí. Pozitivem je postupné omezování frontální organizace při výtvarné výchově. V prostředí MŠ jsou výtvarné práce uplatněny částečně.

Oblast rozvíjení poznání je základem tematického zaměření a motivace celého programu třídy. Průběh aktivit negativně ovlivňuje jejich převážně frontální organizace, která snižuje aktivitu dětí v oblasti komunikace a myšlení. Zjištěný způsob práce s dětmi je poznamenán nevyváženými nároky na intelektové schopnosti dětí a neaktivizuje efektivní procesy učení. Organizace rozvíjení poznání je řešena jako uzavřený tematický celek s účelovými aktivizačními prvky.

Uplatňování motivace je běžnou součástí práce učitelů. Projevuje se včleňováním dílčích motivačních prvků, které mají spíše krátkodobou účinnost a podporují udržení zájmu dětí o řízenou činnost. Účelové je využití tematického zaměření plánovaného programu pro

motivaci dětí, zřejmě je zde nižší účinnost při rozvoji vnitřní motivace. Hodnocení dětí při vzdělávací činnosti je vždy pozitivní, zejména se zaměřuje na celkové hodnocení skupiny a individuálně na projevy chování dětí. V běžném kontaktu s dětmi není běžné zprostředkování podnětů pro jejich sebehodnocení a porovnávání.

Sociální vztahy se ve všech třídách projevují jako pozitivní, přístup učitelek k dětem je ohleduplný a klidný. Děti mají dostatek příležitostí pro rozvoj spontánní komunikace při zájmových činnostech. Při řízených pedagogických aktivitách nepříznivě ovlivňuje aktivitu v řečovém projevu dětí a bezprostřednost v komunikaci jejich celková organizace, která podporuje dominantní postavení většiny učitelek při aktivitách s dětmi.

Efektivita pedagogického působení MŠ v průběhu řízených i spontánních činností je dle konkrétních zjištění hodnocena průměrně. V pedagogické práci jsou uplatňovány převážně standardní metodické a organizační postupy.

Hodnocení kvality vzdělávání

Pedagogická činnost je posuzována z hlediska efektivity plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace.

V souhrnném vyjádření je kvalita vzdělávání ve výše uvedených oblastech hodnocena průměrně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování školy je vyjádřeno obecnou formulací koncepce školy, ročními plány, které konkretizují záměry školy pro různé oblasti její činnosti a týdenními tematickými plány tříd. Propojení uvedených stupňů plánování není z činnosti MŠ zřejmé.

Koncepce školy je vyjádřena obecně, konkrétní jsou pouze plánované akce v ročních plánech, které se za období tří let vyznačují stereotypním opakováním, představují běžný standard v předškolní výchově a nevyjadřují tendenci pro její rozvoj. Z posouzení realizace koncepčních záměrů vyplývá, že obecný obsah plánů je formální a neovlivňuje výraznějším způsobem systematickou aktivitu školy.

Roční plány stručně zpracovávají konkrétní oblasti v činnosti a organizaci školy, v letošním školním roce vyjadřuje plán mírnou inovaci v oblasti spolupráce s rodiči a plánovaných akcích školy. Hlavním úkolem pro tento rok je vytváření optimálních podmínek pro spontánní činnost dítěte, který se v praxi realizuje zejména organizací většího časového prostoru v rámci režimu dne, ale nezabývá se aktivizací ze strany pedagogů a začleněním konkrétních aktivit do pedagogického záměru vyjádřeného plánováním tříd.

Plánování MŠ obecně vyjadřuje základní pedagogický záměr školy a dokumentuje standardní, všestrannou pedagogickou orientaci bez návaznosti na dlouhodobou koncepci. Obsahově prezentuje běžnou kvalitu bez výraznějších inovačních záměrů. Sledovaná oblast je hodnocena průměrně.

Organizování

Organizace školy je přehledná, je postavena na zachování základních organizačních stereotypů dlouhodobě zakotvených v dokumentaci školy a operativním řešení dílčích změn v chodu školy. Ředitelka školy vymezuje v dokumentaci dílčí kompetence všech zaměstnanců, konkretizuje plnění jejich základních povinností vyplývajících z pracovní činnosti. Pravidelné jsou pedagogické a provozní porady s pevně vymezeným obsahem, který uvádí zejména realizační zajištění akcí školy a organizační záležitosti školy vyplývající z její činnosti.

Výchovně vzdělávací činnost je vymezena tradičním režimem dne, se kterým jsou v základních bodech seznámeni rodiče. Režim dne vymezuje vhodné psychohygienické intervaly v programu dne. Rozvrh přímé výchovné práce učitelek má standardní organizační strukturu, jeho neefektivní řešení z hlediska aktivního výkonu práce s dětmi je částečně zjištěno v okrajové části denní pracovní doby.

Ředitelka zabezpečuje prostřednictvím funkční spolupráce se zřizovatelem velmi dobrou kvalitu provozních podmínek celé budovy. Nejsou zjištěny zásadní nedostatky a odůvodněné požadavky na údržbu objektu jsou v reálných termínech řešeny. Celá administrativa MŠ a školní jídelny je řešena pouze ručním zpracováním, není zde k dispozici počítač.

O výsledcích hospodaření MŠ je ředitelka informována, poskytuje zřizovateli podklady k jeho čerpání, v souladu s výší rozpočtu iniciuje nákupy dle potřeb školy. Rozpočet MŠ zabezpečuje základní provozní potřeby budovy, výše rozpočtu však omezuje reálné potřeby MŠ v oblasti inovace vnitřního zařízení a nákupu materiálu pro činnost s dětmi. Dle dokumentace školy je významnou aktivitou ředitelky získávání finančních prostředků prostřednictvím sponzorských darů, kterými byla posílena kvalita vybavení a nákup nových materiálů pro pedagogickou práci.

Vnitřní komunikace mezi zaměstnanci a ředitelkou MŠ je zabezpečena zejména vytvořením pravidelného informačního místa (nástěnka), dle možností každodenním osobním kontaktem. Objekt školy je však mimořádně rozsáhlý a pro operativní komunikaci mezi jednotlivými třídami není k dispozici vnitřní telefon.

Spolupráce s rodičovskou veřejností je rozvíjena převážně tradičními formami (besídky, tradiční společné akce), v menší míře je orientována na individuální přístup k rodičům. MŠ postupně zvyšuje otevřenost vůči rodičům, tzn. umožňuje volný přístup do tříd a prostřednictvím nástěnky poskytuje v měsíčních časových blocích podrobné informace o programu tříd.

Spolupráce se základní školou je řešena obecným seznámením dětí s jejím prostředím (návštěva ZŠ), bližší spolupráce mezi pedagogy, příp. propojení vzdělávacích programů zde neprobíhá.

Program MŠ se nezabývá nabídkou nadstandardních aktivit pro děti se specifickými zájmy.

V prostoru MŠ jsou vytvořeny podmínky pro výkon činnosti praktického klinického logopeda se zaměřením na děti z MŠ.

V rámci městského obvodu se MŠ prezentuje pořádáním tradičních dětských společenských akcí ve spolupráci s Radou rodičů, která při MŠ funguje od roku 1993. Je pro MŠ partnerem, který organizačně i finančně zabezpečuje zvolené akce, nevyjadřuje se k záměrům a činnosti MŠ.

Organizace MŠ je přehledná, pružným operativním řízením jsou zabezpečovány především aktuální potřeby vyplývající z organizace školy a zabezpečování standardního pedagogického programu. Organizace MŠ je hodnocena průměrně.

Vedení a motivování pracovníků

Provoz a pedagogickou činnost zajišťuje 15 zaměstnanců, z toho je zde 8 učitelek ve 100% pracovním úvazku, které mají požadovanou kvalifikační i odbornou způsobilost. Jedna učitelka si zvyšuje kvalifikaci bakalářským studiem speciální pedagogiky. Vzhledem k provozní kapacitě a rozsáhlosti objektu je uvedena výše pracovního úvazku vyhovující. Kolektiv MŠ je věkově vyvážený a současné interpersonální vztahy umožňují stabilní pracovní klima, zodpovědný a aktivní přístup k práci v MŠ.

Personální řízení se orientuje na vytvoření nekonfliktního pracovního prostředí a přehledné pracovní podmínky zejména v oblasti personální organizace. Pedagogické a metodické řízení se vyznačuje nižší dynamikou, neformuluje a neprosazuje dostatečně účinně záměry a výsledky vedoucí k rozvoji školy i jednotlivých učitelek.

Hodnocení pracovníků je postaveno na formulaci kritérií, která vyjadřují převážně standardní kvalitu pracovního výkonu, nezohledňují aktivitu v oblasti dalšího vzdělávání, příp. nadstandardní výkon. Finanční rozpětí v poskytování nadtarifní složky mzdy je mírně diferencované a dle obecných kritérií odpovídá reálnému výkonu jednotlivých zaměstnanců. Možnosti pro poskytování nadtarifní složky mzdy respektují stanovená rozpočtová pravidla, finanční hodnocení není možné považovat za dostatečně účinný motivační prvek.

Další vzdělávání učitelek není v MŠ řešeno jako systém podporující zvolený záměr školy a potřeby pedagogického rozvoje. Je realizováno jako zájmová aktivita učitelek při zapojení do nabídky seminářů Pedagogického centra v Ostravě (nabídka pro MŠ je ředitelkou školy hodnocena jako nedostačující). Další možnosti vzdělávání nejsou využívány, práce s odbornou literaturou v rámci MŠ je nevýrazná.

Pozitivní výsledky jsou zjištěny zejména v organizaci pracovního kolektivu a interpersonální komunikaci, nižší účinnost je zřejmá v oblasti pedagogického řízení a podpory dalšího vzdělávání učitelek. Celkově je sledovaná oblast hodnocena průměrně.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je součástí dokumentace školy a obsahuje komplexní záměr kontroly na všech úsecích činnosti MŠ - dodržování povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů, hospitační činnost, kontrola dokumentace školy a tříd, kontrola hospodářského úseku. Realizace kontroly se orientuje zejména na dílčí zjištění o každodenním chodu školy, která jsou řešena operativně a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů v pedagogické práci. Efektivita pedagogické práce je zjišťována formou hospitační činnosti, o jejímž zaměření jsou učitelky informovány prostřednictvím plánu. Závěry z hospitací formulují dílčí, převážně pozitivní zjištění bez obecnější návaznosti na záměry tematického plánu a prosazovanou koncepci školy. Frekvence pedagogické kontroly je průměrná.

Organizace kontrolní činnosti představuje v dokumentaci řízení ucelený systém obsahující všechny oblasti v činnosti MŠ. Efektivita kontrolních mechanismů a zejména jejich vliv na pedagogický rozvoj učitelek jsou hodnoceny průměrně.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedeného posouzení sledovaných oblastí byla zjištěna průměrná úroveň řídicí práce vyznačující se přehledným způsobem organizace MŠ, vytvářením příznivých interpersonálních vztahů a pozitivní atmosféry na pracovišti. Celkový způsob řízení školy však směřuje k zachování standardní úrovně v pedagogické kvalitě a je nevýrazný z hlediska podpory inovací a rozvoje školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 01/07/99-87 ze dne 2. února 2000,
- koncepce mateřské školy, roční plány školy za období 1998/1999, 1999/2000, 2000/2001, tematické týdenní plány tříd,
- vnitřní a organizační řád školy,
- personální a hospodářská dokumentace,
- zápisy z pedagogických a provozních porad, hospitační záznamy,
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ, dokumentace o přijímání dětí,
- přehledy výchovné práce,
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky apod.).

ZÁVĚR

- MŠ zabezpečuje v rámci svého pedagogického působení tradiční pojetí předškolní výchovy, které vede k převážně průměrným vzdělávacím výsledkům. Kvalitní jsou výsledky v oblasti pohybové výchovy.
- Podmínky v oblasti materiálního zabezpečení činnosti MŠ jsou hodnoceny průměrně. Provoz budovy a její technický stav je zajištěn velmi dobře. V zabezpečení pedagogické činnosti se projevuje nedostatek finančních prostředků na inovaci vnitřního vybavení a pořízení pedagogického a spotřebního materiálu v souvislosti aktuálními potřebami školy.
- Řízení MŠ je kvalitní v oblasti organizace a koordinace činnosti a provozu školy, styl řízení vytváří stabilní pracovní klima a podporuje pozitivní interpersonální vztahy. Pedagogické řízení nevede MŠ k výraznějšímu pedagogickému rozvoji, směřuje spíše k zachování standardní kvality v činnosti školy.
- Plánování vyjadřuje základní pedagogický záměr a organizaci činnosti školy. Jeho význam pro rozvoj školy je hodnocen jako nevýrazný, podporuje převážně stereotypní přístupy k pedagogické práci a jejím výsledkům.

Doporučení:

- Zajistit vyšší efektivitu pedagogického řízení koncepčním přístupem k motivaci a podpoře dalšího vzdělávání učitelek, vyjádřením konkrétních prvků v rozvoji koncepce školy a vyhodnocováním rozvoje školy ve všech směrech její činnosti.

Sledovaná MŠ je na základě výše uvedených inspekčních zjištění hodnocena jako průměrné předškolní zařízení s běžnou organizační strukturou a nevýraznou dynamikou v rozvoji pedagogické činnosti.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění čerpány účelně vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Jarmila Španihelová

.....

Členové týmu

Mgr. Jarmila Němečková

.....

V Novém Jičíně dne 23. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5.dubna 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Pavla Nevímová

.....

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát Města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, Ostrava	2001-04-19	144 091/01-11084
Město Ostrava, Městský obvod Polanka nad Odrou, ul.1. května 1, Polanka n/O	2001-04-19	144 092/01-11084

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny.